

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΜΩΡΟΥΑ

ΜΑΥΡΗ ΜΑΓΕΙΑ

ΚΑΤΑ τὸ τέλος τοῦ περασμένου αἰῶνος — ἄρχισε νὰ μᾶς λήθῃ ὁ γέρος γιατρός — ὅλος ὁ κόσμος στὴν ἐπαρχιακὴ ἐκείνη πόλι πού ἔμενα, συνήθιζε νὰ πηγαίνει κάθε Κυριακὴ βράδυ στὸν Δημοτικὸ Κήπο γιὰ ν' ἀκούῃ τὴ Φιλαρμονικὴ. Ἐκεῖ, κάτω ἀπ' τὶς καστανιές τῶν δεντροστοιχιῶν ἄρχιζαν δειλὰ ὅλα τὰ εἰδύλλια πού κατέληγαν κατὰ κανόνα σὲ συνοικέσια. Ἐνα βράδυ λοιπὸν τοῦ 1890, ἐνῶ ἀκούγαμε μὲ κατάνυξι τὴν Φιλαρμονικὴ νὰ παίξῃ τὸν «Ὁραῖο Γαλάζιο Δούναβι», εἶδαμε ἑξαφνα νὰ νὰ φτάνῃ στὸν Κήπο ἕνα σεβαστὸ πρόσωπο τῆς πόλεως μας, ὁ συνταγματάρχης Ντουρούκ μὲ τὴ γυναίκα του, τὴν πεντάμορφη κόρη καὶ — αὐτὸ ἦταν πού μᾶς σκανδάλισε καὶ μᾶς ἀναστάτωσε — μ' ἕναν ὑπέροχο καὶ ἀθλητικὸ μιγάδα, πού κανένας μας δὲν τὸν ἤξερε.

Ἡ κόρη τοῦ Ντουρούκ, ἡ Λευκὴ, βιάδιζε μὲ τὸν μιγάδα λίγα βήματα μπροστὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, οἱ ὁποῖοι τοὺς καμάρωναν. Ὅλοι τότε ἀρχίσαμε ν' ἀναρωτιώμαστε, ποῖος νὰ ἦταν τάχα αὐτὸς ὁ μιγάς. Ἡ ὑποθέσεις ἔδιναν κι' ἐπαιρναν. Πολλοὶ ἔλεγαν πὼς θὰ ἦταν κάποιος ἐξόριστος Ἀφρικανὸς μονάρχης ἢ, ἴσως, ὁ γυιὸς κάποιου Νέγρου βασιλέως. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς εἶχε βασιλικὸ παρουσιαστικὸ κι' ἐδέσποζε κατὰ ἕνα κεφάλι στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πού τοὺς κύτταζε περιφρονητικὰ μὲ τὰ σκληρὰ του μάτια. Μὰ ὅλες αὐτὲς ἡ ὑποθέσεις διαλύθηκαν, ὅταν τὴν ἄλλη μέρα, στὴ Λέσχη, ὁ συνταγματάρχης παρουσίασε τὸν μιγάδα στοὺς φίλους του λέγοντας:

— Κύριοι, ἐπιτρέπατέ μου νὰ σᾶς συστήσω τὸν ἐξάδελφό μου Ἡρακλῆ Ντουρούκ.

Ὅταν τὸν εἶδαμε σὸ φῶς τῆς ἡμέρας, μᾶς ἑξάφνιασε. Τὰ σγουρά του μαλλιά εἶχαν ἀρχίσει νὰ γίνονται γκριζὰ πρὸς τοὺς κροτάφους παρ' ὅλη τὴ νεανικότητά του προσώπου του. Τὰ χαρακτηριστικὰ του ἦσαν ὄρσια καὶ τὰ πλατεῖά του ρουθούνια ἔκαναν κάπως ἀγέρωχη τὴν ἔκφρασή του. Τὰ μέλη τῆς Λέσχης ἀπλώσαν δειλὰ πρὸς αὐτὸν τὰ χέρια τους κι' ἐκεῖνος τὰ ἔκανε νὰ πονέσουν καθὼς τάσφιζε μέσα σὸ δικό του. Σὲ λίγο, ὁ συμβολαιογράφος κ. Ρομιλλὺ, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν περιέργειά του, πῆρε κατὰ μέρος τὸν συνταγματάρχη καὶ τοῦ ζήτησε ἐξηγήσεις.

— Τίποτε πιὸ ἀπλό, ἀπάντησε ὁ συνταγματάρχης. Κάποιος Ζάν Ντουρούκ, ἐξάδελφος τοῦ πατέρα μου, ἔφυγε πρὸ πολλῶν χρόνων γιὰ τὸ Σουντάν... Ἐκεῖ ἐπιδόθηκε στὴν καλλιέργεια βαμπακιῦ καὶ καουτσούκ καὶ τὰ κατὰφερε μιά χαρά... Συχνὰ, ἀκούσα νὰ μοῦ μιλοῦν γι' αὐτὸν διάφοροι συνάδελφοί μου, πού, ξαναγυρίζοντας ἀπὸ τὴν Ἀφρική, μὲ ρωτοῦσαν: «Εἰστε συγγενῆς τοῦ περιφήμου Ντουρούκ τοῦ Σουντάν;» Ὁ θεῖος μου λοιπὸν αὐτὸς ἀπὸ μιά ἰθαγενῆ, μὲ τὴν ὁποία εἶχε σχέσεις, ἀπόχτησε αὐτὸ τὸ παιδί, τὸν Ἡρακλῆ, τὸ ἀναγνώρισε γιὰ δικό του καὶ τὸ σπούδασε σ' ἕνα γαλλικὸ σχολεῖο. Τὸν περασμένο χρόνον πέθαγε ἀφήνοντας στὸν μοναχογυιὸ του τὴν περιουσία του πού εἶνε ἀπέραντη... Τὸ παλληκάρι πού βλέπετε καὶ πού δὲν εἶνε ἀκόμα σαράντα χρόνων, ἔχει κτήματα καὶ δάση μεγάλα σὰν ὀλόκληρους νομοὺς τῆς Γαλλίας...

Ὁ μιγάς ἐγκαταστάθηκε στὴν πόλι μας, ἄρχισε νὰ ζῆ σὰν ἑκατομμυριούχος καὶ γέμιζε πλούσια δῶρα τὶς οἰκογένειες ἢ ὁποῖες τὸν καλοῦ-

σαν στὰ σπίτια τους. Σὲ λίγο καιρὸ ἀγόρασε τὸν ὄραϊο πύργο τοῦ Κλερὺ ἔξω ἀπ' τὴν πόλι καὶ συγχρόνως ἄρχισε νὰ κυκλοφορῇ ἢ φήμῃ ὅτι θὰ παντρευόταν τὴν ὡμορφὴ ἐξαδέλφη του. Ἡ κοινὴ γνώμη ὡστόσο ἀπεδοκίμασε αὐτὸ τὸ σχέδιο. «Ἀκοῦς ἐκεῖ, ἔλεγαν, ἡ ὄραϊα Λευκὴ νὰ παντρευτῆ ἕναν ἀράπη!» Τὸ ὅτι ἡ Λευκὴ ἦταν φτωχὴ κι' ὁ ἐξαδέλφος της πᾶμπλουτος, αὐτὸ δὲν εἶχε καμμιά σημασία. Κι' ὅλοι κατηγοροῦσαν τὸν συνταγματάρχη, λέγοντας ὅτι θυσίαζε τὴν κόρη του.

Αὐτὸ ὅμως πού ἀγνοοῦσαν ὅλοι ἦταν ὅτι ἡ Λευκὴ, ἀντὶ νὰ νοιώθῃ ἀντιπάθεια γιὰ τὸν ἐξάδελφό της κι' ἀντὶ νὰ ὑποστῆ πίεσι ἀπὸ τοὺς γονεῖς της γιὰ νὰ τὴν ἀρραβωνιάσουν μαζί του, τὸν εἶχε ἀγαπήσει κ' εἶχε ἐπιδιώξει μόνη της αὐτὸ τὸ συνοικέσιο. Ὅταν ὁ μιγάς ἐγκαταστάθηκε στὸν πύργο του, ἡ Λευκὴ πῆγαινε κι' ἔμενε ἐκεῖ μὲ τὴν μητέρα της ὀλόκληρες μέρες κι' ἐπέβλεπε στὴ διακόσμησί του σὰν πραγματικὴ οἰκοδέσποινα. Ἡ ἀγανάκτησις τοῦ κοινοῦ ἦταν τότε μεγάλη καὶ πολλοὶ νέοι πού ἦσαν ἐρωτευμένοι μὲ τὴ Λευκὴ, γύρισαν τὴ ράχη τους στὸν συνταγματάρχη. Μὰ ἂν εἶχαν δῆ, ὅπως εἶδα ἐγὼ μιά μέρα, τὴ Λευκὴ νὰ κυττάξῃ μὲ πάθος τὸ σκοτεινὸ πρόσωπο τοῦ Ὀθέλλου της, θὰ φερνόντουσαν ἀσφαλῶς μὲ μεγαλύτερη ἐπιείκεια.

Ὁ γάμος τῆς Λευκῆς καὶ τοῦ Ἡρακλῆ ἔγιναν σὲ λίγο καιρὸ σὸ πρεκεκλήσιο τοῦ πύργου. Οἱ νεόνυμφοι ἔφυγαν γιὰ τὸ Σουντάν, ὅπου ὁ μιγάς πῆγε γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὶς φυτεῖες του. Ὅταν, σὲ μερικοὺς μῆνες, ξαναγύρισαν, φαινότουσαν πολὺ ἐρωτευμένοι ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο, μολονότι, ὅπως ἔλεγαν πολλοὶ, ὁ σύζυγος εἶχε κάτι τὸ σκοτεινὸ καὶ ἄγριο στοὺς τρόπους του.

Πέρασαν τέσσερα ἢ πέντε χρόνια ἀπὸ τὸ γάμο τους, ὅταν γιὰ πρώτη φορά, οἱ Ντουρούκ μὲ προσκάλεσαν στὸν πύργο τους γιὰ νὰ ἰδῶ τὴ Λευκὴ πού ἦταν ἄρρωστη. Τὴν ἔβρηκα πολὺ ἀλλαγμένη. Αὐτὴ ἡ ὄραϊα νέα, πού μοῦδινε πάντοτε μιά ἐντύπωση δυνάμεως καὶ ὑγείας, εἶχε ἀδυνατήσῃ πολὺ κ' εἶχε γίνει νευρική. Τὸ ὄραϊο της χρῶμα εἶχε γίνει χλωμὸ καὶ τὰ μάτια της εἶχαν χάσει τὴ λάμψι τους.

Δὲν βρῆκα, ὡστόσο, ἴχνος φυματιώσεως, οὔτε καμμιά ὀργανικὴ ἀνωμαλία, μὰ ἡ φυσικὴ αἰτία αὐτῆς τῆς μεταβολῆς δὲν ἦταν δύσκολο νὰ προσδιοριστοῦν. Ὁ σύζυγός της, ἄνθρωπος ἡδονοπαθῆς, τὴν εἶχε κουράσει. Εἶχε κάνει ἐπανειλημμένους τοκετούς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους δὲν εἶχε πετύχει κανένας.

Ἐπίσης ὑπῆρχαν κι' αἰσθηματικὲς ἀφορμές. Ἀπὸ τότε πού ἡ Λευκὴ δὲν ἦταν καὶ τόσο ἐπιθυμητὴ, ὁ σύζυγός της τὴν ἀπατοῦσε. Στὴν ἀρχὴ ἔπιασε σχέσεις μὲ διάφορες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ. Ἡ Λευκὴ εἶχε κλείσει τὰ μάτια της, γιατί σκέφτηκε ὅτι, ξαναβρίσκοντας τὴν ὑγεία της καὶ τὴν ὡμορφιά της, θὰ κέρδιζε πάλι τὸν σύζυγό της. Κατόπιν ὁ Ἡρακλῆς συνεδέθη ἐρωτικὰ μὲ τὴν νεαρὰ χήρα ἐνὸς ἀρχιτέκτονος, τὴ Μαθίλδη Φρομάν. Τὴν ἤξερα καλὰ καὶ τὴν θεωροῦσα τίμια, μὰ ὁ Ἡρακλῆς τὴν εἶχε πολιορκήσει ἐπίμονα. Ἡ Λευκὴ μοῦ ἔκανε ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεις γι' αὐτὴ τὴν ἀντιζήλο της. Ἐκλαίγε μπροστὰ μου καὶ παραπονιόταν.

Πρὶν φύγω τῆς ἔγραψα διὰ ἄφορα φάρμακα.

Ἡ Λευκὴ βιάδιζε μπροστὰ μὲ τὸν μιγάδα

Πέρασαν ακόμα δυο χρόνια. Μιά βραδυά του 1897, ένας υπηρέτης έφτασε με μοτοσυκλέττα από τον πύργο. Χτύπησε την πόρτα μου και μου είπε:

— Νάρθητε άμέσως στον πύργο. Η κύρια μου είχε πολύ άρρωστη.

Του κάκου του ζήτησα λεπτομέρειες, δεν μπόρεσε να με ικανοποιήσει. Μου απάντησε ότι δεν ήξερε τίποτε, ότι ο κύριός του τον είχε ξυπνήσει και τον είχε διατάξει να με πάει στον πύργο, χωρίς να του πη τίποτε άλλο.

Έξεψα το άμάξι μου, έτρεξα στον πύργο και βρήκα τη Λευκή ξαπλωμένη στο κρεβάτι της. Η καρδιά της δεν χτυπούσε πια. Ο θάνατος είχε επέλθει πρό δύο ώρων. Κανένα από τα έλαφρά συμπτώματα που είχα παρατηρήσει έξετάζοντάς την πρό δύο έτων δεν δικαιολογούσαν τον έξαφνικό θάνατό της. Γι' αυτό με κάποια δυσπιστία ρώτησα τον σύζυγό της, του οποίου η γαλήνη μου έκανε έντύπωσι:

— Μά επί τέλους, τί συνέβη;

— Ούτε κι' εγώ ο ίδιος δεν κατάλαβα τίποτε, γιατρέ. Η Λευκή είχε μπή, όπως κάθε βράδυ, στο δωμάτιο της τουαλέτας κι' έπειδή αφιέρωνε αρκετή ώρα στη νυχτερινή της κόμμωσι, στην άρχη δεν άνησούχησα που δεν την έβλεπα να ξαναγουρίζη... Είχε μία ώρα που έλειπε όταν τέλος, κάπως ξαφνιασμένος, την φώναξα. Μά μη λαβαίνοντας απάντησι, έτρεξα στο δωμάτιο της τουαλέτας. Την βρήκα λιπόθυμη με τα μαλλιά της λυμένα. Η βούρτσα των μαλλιών ήταν πεσμένη κάτω κοντά της. Η ράχη της καρέκλας την είχε έμποδίσει να πέση κάτω κ' η ίδια.

— Είπατε «λιπόθυμη». Δεν ήταν λοιπόν νεκρή τη στιγμή εκείνη;

— Θα ήταν νεκρή, γιατί δεν ανέκτησε τις αισθήσεις της. Μά κείνη τη στιγμή δεν τ' άντελήφθη...

— Ήτανε πιδ άσχημα τον τελευταίο καιρό;

— Καθόλου, Άπεναντίας, χθές τ'ο βράδυ στο τραπέζι ήταν πολύ ευδιάθετη.

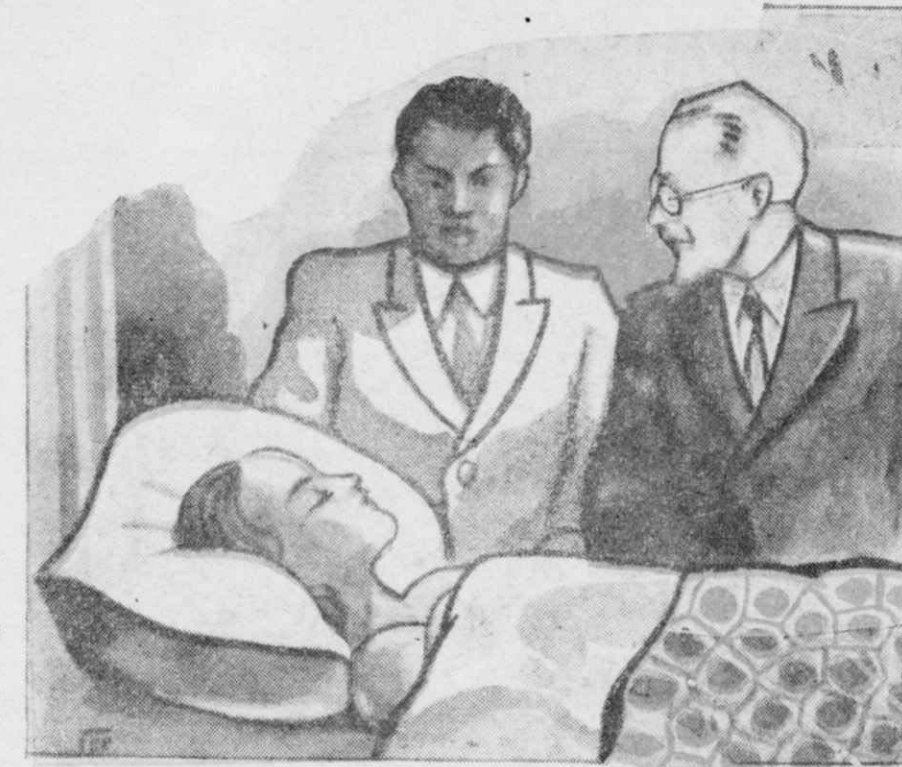
— Μήπως ξέρετε αν είχε στην κατοχή της ναρκωτικά, δηλητήρια;

— Όχι, γιατρέ.

Έκανα μερικές έρευνες στο δωμάτιο της τουαλέτας και στην κρεβατοκάμαρη της νεκρής. Μά δεν βρήκα κανένα φιαλίδιο, κανένα βαζάκι που να μου φανή ύποπτο. Έξέτασα κατόπιν τ'ο πτώμα. Κανένα ίχνος μώλωπος ή πληγής. Πήρα τότε την άπόφασί μου και είπα στον μιγάδα:

— Κύριε Ντουρούκ, λυπούμαι πολύ, μά δεν μπορώ να σας δώσω πιστοποιητικό θανάτου, χωρίς να γίνη προηγουμένως νεκροψία.

Η νεκροψία έγινε πράγματι και τ'ο αποτέλεσμα της ήταν έντελως άρνητικό. Καμμιά φυσική έξήγησις του θανάτου της δεν παρουσιάστηκε. Μά συγχρόνως δεν βρέθηκε ίχνος δηλητηρίου στα σπλάγχνα. Έπίσης δεν υπήρχε πληγή κι' έτσι άπεκλείετο τ'ο ένδεχόμενον βιαίου θανάτου. Οι Ιατροδικασταί άπέδωσαν τότε τον θάνατο σ'ε συγκοπή, πράγμα που ικανοποίησε τους γιατρούς, μά όχι και μένα.

Βρήκα τη Λευκή ξαπλωμένη στο κρεβάτι της

συνθήκες του θανάτου της Λευκής. Ο γιατρός που είχε προσκληθή βιαστικά τ'η νύχτα (ήταν ο συνάδελφός μου Φουρέ) βρήκε, όπως κι' εγώ άλλοτε, μία νεκρή με λυμένα μαλλιά, γαλήνια ξαπλωμένη στο κρεβάτι της. Κανένα ίχνος πάλης. Κανένα σύμπτωμα δηλητηρίασεως. Καμμιά άρρώστεια Πήγα τότε και βρήκα τον Φουρέ κι' άφου συνεννοηθήκαμε έπισκεφθήκαμε τον εισαγγελέα της περιφέρειας κι' έπεστήσαμε την προσοχή του στην παραδοξότητα αυτών των δυο θανάτων. Συμφώνησε μαζί μας κι' άνέθεσε τη νεκροψία σ' έναν από τους καλύτερους Ιατροδικαστάς, που ήρθε έπίτηδες από τ'ο Παρίσι και, μέχρις ότου εκείνος να του άνακοινώση τ'ο αποτέλεσμα της, κράτησε στην διάθεσί του τον Ντουρούκ, που φαινόταν θλιμμένος, μά καθόλου άνήσυχος.

Κ' η δεύτερη όμως νεκροψία υπήρξε άρνητική σαν την πρώτη.

Ποτέ, μάς είπε ο Ιατροδικαστής, δεν συναντήσα περιπτώσι πιδ άνεξήγητη. Τ'ο σώμα είχε έντελως υγιές και δεν ύπάρχει κανένα ίχνος δηλητηρίου.

— Υπάρχουν δηλητήρια που δεν αφήνουν καθόλου ίχνη;

— Ναι... Βέβαια... Μά και να παραδ-χθούμε την περίπτωση της δηλητηρίασεως μ' ένα τέτοιο δηλητήριο, πρέπει ν' άποδείξουμε ότι ο κατηγορούμενος τ'ο είχε στην κατοχή του... Χρειάζονται άποδείξεις κι' έπειδή δεν ύπάρχουν, είμαστε άναγκασμένοι ν' αφήσουμε έλεύθερο τον ένοχο.

— Τον ένοχο, είπατε; Ωστε πιστεύετε και σεις στην ένοχή του;

— Δεν άμφέβαλλα σ' αυτή ορτε μία στιγμή... Δεν μπορεί να είναι μία άπλη σύμπτωσις, δυο θάνατοι τόσο όμοιοι και τόσο άνεξήγητοι... Μά δεν μπορούμε να κάνουμε άλλοιως παρά ν' αφήσουμε τον Ντουρούκ έλεύθερο...

Και αυτό έγινε πράγματι. Ο Ντουρούκ ξαναγύρισε στον πύργο του, έρημον πια, γιατί τ'ο προσωπικό του, μπροστά στη γενική άποδοκιμασία, τον έγκατέλειψε...

Και τ'α χρόνια πέοσαν, ως ότου μία μέρα, άγανακτισμένοι και κατάπληκτοι μάθαμε ότι ο Ντουρούκ είχε ξαναπαντρευτή στο Παρίσι κι' ότι είχε φέρει την τρίτη σύζυγό του στον πύργο. Αυτή ή ιστορία άρχισε πια να μοιάζει με τ'ο Κυανοπώγωνος κι' όλοι πια περιμέναμε τον θάνατο και της τρίτης συζύγου του.

Ποιά ήταν ή γυναίκα αυτή; Άπό πού έρχόταν; Που την είχα βρή; Όλ' αυτά δεν ήσαν και πολύ καθαρά. Ήταν μία νεαρά Ισπανίδα και λεγόταν Ντολорές Λά Γκαρόα. Άν και την έγνώρισα πολύ άργότερα, ο ήλικία ώριμη πια, σπανίως είδα χαρακτηριστικά κανονικότερα απ' τ'α δικά της. Είχε προσωπικά κατακάθαρο, πλαισιωμένο με κατάμαυρα μαλλιά, μάτια σαν μαύρα διαμάντια και ύφος βασιλίσσης. Άσφαλώς αυτός ο διαβολο-Ντουρούκ είχε γούστο!

Γι'ο τ'η ζωή του με την τρίτη σύζυγο δεν έχω τίποτε να σας πω γιατί, έπειδή δεν είχαμε καμμιά έπικοινωνία μαζί τους, δεν μαθαίναμε τίποτε. Έξαφνα, τον Οκτώβριο του 1907, διαδραματίστηκε ή τρίτη πράξις της καταπληκτικής αυτής ύποθέσεως.

— Πέθανε ή Ντολорές; ρώτησε ένας απ' τους άκροατάς.

— Καθόλου, φίλε μου, απάντησε ο γιατρός. Αυτή τη φορά ο Ντουρούκ ο ίδιος βρέθηκε νεκρός μέσα στην κάμαρά του... Ναι, ο Ντουρούκ κι' όχι ή γυναίκα του... Όταν ο νεαρός συνάδελφός μου Γκέρεν προσεκλήθη για να του παράσχη τις περιποιήσεις του, τον βρήκε νεκρό, ξαπλωμένο στο κρεβάτι του. Η συνθήκες υπό τις όποιες είχεν επέλθει ο θάνατος ήσαν άκριβώς ή ίδιες με των δυο πρώτων συζύγων του. Είχε πεθάνει υγιέστατος και δεν υπήρχε στο σώμα του κανένα ίχνος δηλητηρίου. Ο ύποτιθέμενος ένοχος των δυο πρώτων θανάτων ήταν αυτή τη φορά τ'ο θύμα. Έγινε για τους τύπους άνάκρισις, ή όποια φυ-

Κανένας δεν θα πίστευε ποτέ, πώς έπειτ' από ένα τέτοιο δράμα, ή ωραία χήρα του αρχιτέκτονος Φορμάν θα παντρευόταν τ'ο Ντουρούκ.

Και όμως, έπειτ' από ένα χρόνο μετά τον θάνατο της Λευκής, παρ' όλους τους έξορκισμούς των φίλων της, τον ίπαντρεύτηκε κι' έγκαταστάθηκε στον πύργο του. Όλοι την κατηγορήσαμε γι' αυτό και διακόψαμε κάθε σχέση μαζί της. Έτσι, από τους υπηρέτες μονάχα μαθαίναμε, ότι ζούσε ευτυχισμένη μαζί με τον σύζυγό της. Και ο καιρός περνούσε και ή ύπόθεσις αυτή ξεχάστηκε.

Έξαφνα, ένα πρωί του 1901, άνοίγοντας την «Έφημερίδα της Ρουένης» διάβασα, κάτω από τον τίτλο: «Έγκλημα ή σύμπτωσις» την είδησι του θανάτου της δεύτερης γυναίκας του Ντουρούκ. Η συνθήκες υπό τις όποιες είχε επέλθει ο θάνατος θύμιζαν καταπληκτικά τις